

ÚTMUTATÓ A LÁTOGATÁSHOZ

CHÂTEAU DE
CHENONCEAU

CHENONCEAU KASTÉLY, A HÖLGYEK KASTÉLYA

Katherine Briçonnet 1494 - 1526

Thomas Bohier, I. Ferenc pénzügyi főellenőrének nejeként Katherine Briçonnet valóságos beruházója volt az eredeti kastélynak, melyet egy velencei palota tervei alapján építettek, és azóta is Bohier-laknak hívnak.

Ő volt az első a Chenonceau-i „Hölgyek” közül, akik aztán főszerepet játszottak a műemlék és kertjei szépítésében.

Diane de Poitiers 1499 - 1566

A Chenonceau kastélyt II. Henrik király 1547-ben kegyencnőjének, a szép, intelligens és gyakorlati érzékkel megáldott Diane de Poitiersnak ajándékozta... Diane a kastélyt a kor legmodernebb és leglátványosabb kertjével veszi körül. Megépítteti a Cher folyón a híres hidat és ezzel Chenonceauban a kastély-építészeti egyedülálló emléket hozza létre.

Diane de Poitiers 1499 - 1566

A Chenonceau kastélyt II. Henrik király 1547-ben kegyencnőjének, a szép, intelligens és gyakorlati érzékkel megáldott Diane de Poitiersnak ajándékozta... Diane a kastélyt a kor legmodernebb és leglátványosabb kertjével veszi körül. Megépítteti a Cher folyón a híres hidat és ezzel Chenonceauban a kastély-építészeti egyedülálló emléket hozza létre.

Louise de Lorraine 1553 – 1601

1589-ben férje, III. Henrik halála után Louise de Lorraine visszavonul a kastélyba és az udvar etikettje szerint fehérben gyászolja a királyt. Mindenkitől elfelejtve nehezen tud özvegy királynéi rangjához méltó életmódot fenntartani. Idejét olvasásra, játékonyságra és imádkozásra szánja. Halálával a királyi jelenlét megszűnik Chenonceauban.

Louise Dupin 1706 – 1799

A XVIII. században a felvilágosodás finomlelkű képviselője, Louise Dupin, visszaállítja a kastély pompáját. Fényes szalont tart fenn és az írók, költők, tudósok és filozófusok elitjével veszi magát körül, köztük Montesquieu, Voltaire és Rousseau. A kastély előrelátó védőjeként megmenti Chenonceaut a forradalom pusztításaitól.

Apolline, Villeneuve grófnője 1776-1862

1799-ben Apolline de Guibert feleségül veszi Villeneuve grófnőjét, aki nagynénje, Louise Dupin révén örökölte Chenonceau-t. Mindent megtesznek, hogy visszaadják régi pompáját: restaurálták a műemlékeket, helyreállították a kerteket... A botanikát szenvedélyesen szerető grófnő elülteti a híres Grande Allée platánfáit, helyreállítja a Jardin Vertet és újraterlepi a fehér eperfákat. Kivételes selyemhernyó-tenyésztése a legmagasabb díjakat nyerte el.

Marguerite Pelouze 1836 – 1902

A XIX. században a polgári nagyiparos családból származó Marguerite Pelouze 1864-ben fényűző ízlését tükröző módon alakítja át az épületet és parkját. Hatalmas vagyont ad ki a Diane de Poitiers korának megfelelő stílusban történő restaurálásra. Egy sötét politikai ügy teszi tönkre életét. Chenonceau 1913-ig többször kerül eladásra.

Simonne Menier 1881 - 1972

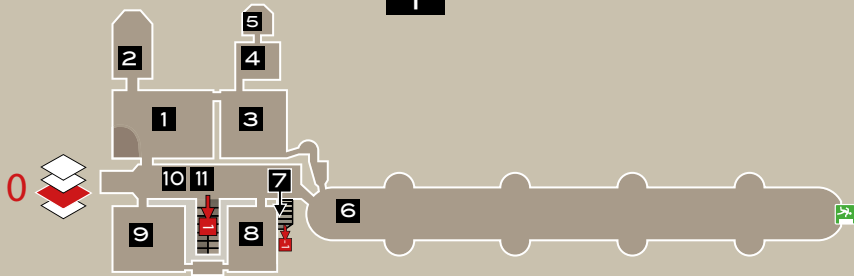
Az első világháború alatt, a sáncoktól ugyan távol, de a háború fájdalmaival Chenonceau is átéli. Simone Menier, vezető ápolónő irányítja a kastély két, családja (a Menier csokoládégyár) költségére átalakított és berendezett galériájában elhelyezett kórházat. 1918-ig több mint 2000 sebesült kerül itt gondozásra. A második világháború alatt (1939-1945) hősies viselkedésével az ellenállásban több alkalommal tűnik fel.

A Chenonceau-i kastélyt a XVI. században a Cher folyó mellé építve, Thomas Bohier és felesége, Katherine Briçonnet lebontatják a Marques-család várát és megerősített malmát és csak a vártornyot, a Marques-tornyot tartják meg belőle, amelyet reneszánsz ízlés szerint átalakítanak. Az előudvar követi a várakok által körülhatárolt egykori középkori vár alaprajzát. A torony mellett fennmaradt a szörnnyel és sassal ékesített kút, a Marques-család szimbóluma.

Az egykori megerősített malom pilléreire épített kastély felé haladva megpillantjuk a monumentális bejáratot. I. Ferenc korából származik, faragott és festett fából készült, két oldalán a kastély építőinek címerét viseli, balra Thomas Bohier-ét, jobbra pedig felesége, Katherine Briçonnet címerét, felettük I. Ferenc jelképe, a szalamandra látható és a következő latin nyelvű felirat: „FRANCISCUS DEI GRATIA FRANCORUM REX - CLAUDIA FRANCORUM REGINA” *(Ferenc, Isten kegyelméből, a frankok királya és Claude, a frankok királynője).*

A TERASZ ÉS A MARQUES-TORONY

A falakon XVI. századi flandriai faliszőnyeg-sorozat a kastély életéből vett jeleneteket, lánykérést és vadászatot ábrázol. A faladák gótikus és reneszánsz stílusúak. A XVI. században azokat az ezüstdíszeket, étkészletet és faliszőnyegeket tartalmazták, amelyekkel az udvar egyik kastélyból a másikba utazott. A gerendás mennyezeten Medici Katalin nevének 2 egymásba fonódó C betűjét láthatjuk. A padlón XVI. századi majolika maradványai találhatók.

Ebben a helyiségben a király védelmével megbízott fegyveresek tartózkodtak. A XVI. századi kandallót Thomas Bohier címere díszíti. Itt látható a (szintén reneszánsz) tölgyfából készült ajtón, a védőszentek (Szent Katalin és Tamás) alakjai alatt, Thomas Bohier és Katherine Briçonnet jelmondata: «S'il vient à point, me souviendra» azaz: „Ha sikerül felépítenem Chenonceau-t, emlékezni fognak rám”.

AZ ŐRSÉG TERME

Az Örök terméből Szűz Mária-szoborral díszített ajtón át jutunk a kápolnába.

Ennek a tölgyfaajtónak a szárnyai Krisztust és Szent Tamást ábrázolják és János Evangéliumának szavait idézik: „INFER DIGITU TUUM HUC”; „DNS MEUS ET DEUS ME” („Nyújtsd ide az ujjadat”; „Én Uram, én Istenem!”).

A XX. századi színes üvegablakok (1954), melyeknek eredetijeit 1944-ben bombázás pusztította el, Max Ingrand üvegmeister munkái. A jobboldali erkélyen Mino da Fiesole carrarai márványból készült, Szűz Máriát és a gyermek Jézust ábrázoló domborműve.

A templomhajó fölé emelkedő királyi karzat, ahol a királynék tartózkodtak a mise alatt, 1521-ből származik.

Az oltártól jobbra a Bohier-k jelmondatát viselő, faragott kőből készült mellékasztalka.

A falakon még mindig olvashatók az óangol feliratok 1543-ból és 1546-ból, amelyeket Stuart Mária királynő skót őrsege hagyott: a bejáratnál jobb oldalon, „Az Ember haragja nem hajtja végre Isten igazságát” és „Ne hagyd, hogy a Gonosz legyőzzön”. A falakon vallásos témájú festmények:

- Il Sassoferrato: Szűz Mária kék fátyollal
- Alonso Cano: Jézus prédikál Ferdinánd és Izabella előtt
- Jouvenet: Szűz Mária mennybevittele
- Sebastiano del Piombo : Sírhatétel.
- Murillo: Pádúai Szent Antal.
- XV. századi flamand iskola : Az Angyali üdvözet.

A kápolna a francia forradalom alatt az egykori tulajdonos, Madame Dupin ötletének köszönhetően menekült meg, aki faraktárat csinált belőle, így leplezve a hely vallásos jellegét.

A KÁPOLNA

Ez a helyiség II. Henrik király kegyencnőjének, Diane de Poitiers-nak a szobája volt, akinek a király Chenonceau-t ajándékozta. 1559-ben II. Henrik halálakor, aki egy lovagi torna alkalmával a skót testőrség kapitányával, Gabriel Montgomery-vel vívott párviadalban vesztette el életét, az özvegy királyné Medici Katalin visszavette Diane-tól a Chenonceau kastélyt és cserébe a Chaumont-sur-Loire-it adományozta neki.

A Fontainebleau-i Iskolához tartozó francia szobrász, Jean Goujon által készített kandalló (valamint a kazettás mennyezet) II. Henrik és Medici Katalin kezdetűit viseli: H és C, melyek azonban összefonódva Diane de Poitiers nevének kezdetűjét adják. Restaurálása Madame Pelouze-nek köszönhető.

A baldachinos ág, a kordobai bőrrrel borított, II. Henrik stílusú karosszékek és a remek intarziás asztal az ág mellett reneszánsz stílusúak. Egy nagyon szép XIX. századi bronzmunka, az „Aneti Diana” a király kedvesének emlékét idézi. A kandallón egy Sauvage által festett Medici Katalin-portrét láthatunk.

Két nagyméretű, XVI. századi flandriai faliszőnyeg a következő témákat ábrázolja:
- Az Erő diadalmenete, két oroszlán által húzott kocsin, az Öszörvetség szereplőitől övezve.

A felső szegélyben a latin mondat fordítása a következő: „Aki teljes szívéből szereti az ég ajándékait, nem hátrál a tettek előtt, melyeket a Kegyeség sugall neki”.

- Az Irgalmasság diadalmenete. Bibliai epizódokkal körülvéve, egyik kezében egy szívet tart, a másikkal a napra mutat. A latin jelmondat fordítása: „Aki bátor szívet mutat a veszélyben, halálakor jutalmul kapja az Üdvösséget”.

Az ablaktól balra : Krisztus ruháitól megfosztva, Ribalta, Ribera mesterének műve. A kandallótól jobbra : Madonna Gyermekeivel, Murillo műve. A festmény alatti könyvszekrény Chenonceau okiratgyűjteményét tartalmazza, melynek egyik, a vitrinben kiállított példánya lehetővé teszi, hogy megismerjük Thomas Bohier és Diane de Poitiers aláírását.

DIANE DE POITIERS SZOBÁJA

Az ajtót két XVI. századi olasz pohárszék veszi körül.

A falakon festménygyűjtemény, melyből a legfontosabbak a következők:

- Tintoretto: Sába királynője és Egy dózse portréja
- Jordaens: Részeg Szilénosz
- Golsius: Sámson és az oroszlán
- Ribera : Három püspök
- Jouvenet: Jézus kiűzi a kufárokat
- Spranger: fémre festett Allegorikus jelenet.
- Veronese: Női tanulmányfej
- Van Dyck: Ámor majmokkal
- Andrea del Sarto: A Szent Család
- Bassano: Szent Benedek életének jelenetei
- Le Corrége: Egy mártír
- Jouvenet: Héliodore
- Poussin: Menekülés Egyiptomba, Hébe elrablása, Ganümedész elrablása.

Medici Katalin kedvenc színéről, a XVI. századbeli zöld mennyezetről kapta a nevét, és eredeti állapotában ez a szoba volt a dolgozószobája.

Férje, II. Henrik halála után régens lett, és lakosztályaiból kormányozta Franciaországot. A mennyezeten látható monogramjának két egymásba fonódó „C” betűje.

A ZÖLD SZALON

Ebben a dolgozószobája melletti kis helyiségben helyezte el Medici Katalin gazdag könyvtárát. Nagyszerű kilátás nyílik a Cher folyóra, a szigetre és Diane kertjére.

Az olasz stílusú, 1525-ből való kazettás tölgyfamennezzet, apró lelógó záróköveivel egyike az első, Franciaországban ismeretes kazettás mennyezeteknek.

A kastély építetőinek kezdetűit viseli, T. B. K., azaz Thomas Bohier és Katherine Briçonnet.

A pókhálók elkerülése érdekében ez a mennyezet gesztenyefából készült.

A KÖNYVTÁRSZOBA

Diane de Poitiers szobájából egy kis átjárón át érjük el a galériát.

Medici Katalin 1576-ban, Philibert de l'Orme tervei szerint Jean Bullant-al építtetett folyosót Diane de Poitiers hídjára. 60 m hosszú, 6 m széles, a világosságot 18 ablakon át kapja, mésztufával és palával kövezett padlójával és látható gerendás mennyezetével igazán pompás bálterem.

1577-ben avatták fel a Medici Katalin által fia, III. Henrik király tiszteletére adott ünnepségek alkalmával.

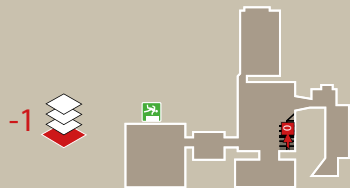
Mindkét végén két nagyon szép reneszánsz kandalló található, amelynek egyike - a Cher bal partjára vezető - Déli kaput szegélyező csupán díszlet.

A XIX. század elején a galéria falait a Petits Augustins Múzeumból eredő, híres történelmi személyiségeket ábrázoló medallionokkal díszítik fel. Az első világháború alatt Gaston Menier, Chenonceau tulajdonosa saját költségére kórházat állíttat fel, melynek különböző osztályai a kastély összes termét elfoglalták.

A II. világháború idején a Cher jelölte a demarkációs vonalat. A kastély bejárata így a megszállt övezetben helyezkedett el (a jobb parton). A galéria, melynek Déli kapuján át lehetett megközelíteni a bal partot, lehetővé tette az ellenállóknak, hogy számos személyt átjuttassanak a semleges övezetbe.

A GALÉRIA

Chenonceau konyháját a Cher ágyába alapozott két első pillér által alkotott hatalmas alapfalakban helyezték el.

A tálaló két boltíves alacsony terem boltíves ablakkal. XVI. századból való kandallója a kastélyban a legnagyobb, mellette található a kemence.

A tálaló egyaránt bonyolítja a forgalmat:

- a kastély személyzete és hajdan a Louise de Lorraine-t körülvevő nemesek számára fenntartott ebédlő felé,
- a mészárszék felé, ahol még ma is láthatók a

vadak felfüggesztésére szolgáló kampók és a hús feldarabolására való tőkék,

- az éléskamra felé, amely az élelmiszerek tárolását biztosítja,

- a tulajdonképpeni konyhához vezető híd felé. Ezen áthaladva egyik pillérről a másikig egy teraszt vehetünk észre, ahol az élelmiszert szállító hajók kikötöttek (a legenda szerint Diane Fürdőjének vagy a Királynő Fürdőjének nevezték). A reneszánsz stílusú konyhák az első világháború alatt modern berendezést kaptak, melyet a kastély kórházzá való átalakítása tett szükségessé.

A KONYHÁK

Ebben a teremben található az egyik legszebb reneszánsz kandalló. A kandallótesten viszontlátjuk Thomas Bohier jelmondatát: „S’il vient à point, me souviendra” - mely a két szírn által körülvevett ajtó felett található címerére reagál.

A bútorzatot három XV. századi francia kredenc és egy XVI. századi olasz, tollal metszett gyöngyház- és elefántcsont-intarziás kabinet-szekrény alkotja, melyet II. Ferenc és Stuart Mária kapott nászajándékba.

A falon Diane de Poitiers portréja vadászó Dianaként, Primatice, a Fontainebleau-i Iskola festőjének alkotása. A festmény Chenonceau-ban készült 1556-ban; kerete Diane de Poitiers-nak, Etampes hercegnőjének a címerét viseli.

Mindkét oldalról: három férfiportré, Ravesteyn munkái, Van Dyck önarcképe és Mierevelt Csipkegalléros nő című műve.

Mellette Laure Victoire Mancini nagyméretű portréja Vadászó Dianaként ábrázolva. Mazarin unokahuga, II. Lajos, Vendôme hercegeinek felesége, Mercœur hercegnője, a XVII. században Chenonceau tulajdonosa volt.

Az ablak körül: Archimédész Zurbarantól, és Két püspök: XV. századi német iskola.

A kandalló jobb oldalán a Három Grácia Van Loo-tól a de Nesle kisasszonyokat ábrázolja: Madame de Chateauroux, Madame de Vintimille, Madame de Mailly, három nővér, akik egymást követően XV. Lajos király jegyencnői voltak.

I. FERENC SZALON

1650. július 14-én Chenonceau-ban tett látogatásának emlékére XIV. Lajos - jóval később - saját, Rigaud által festett portréját ajándékozta nagybátyjának, Vendôme hercegének - Lepautre által készített különleges kerettel, amely kizárólag négy hatalmas fadarabból áll -, valamint az aubussoni kárpittal borított bútorzatot és a híres műasztalos, Boulle egyik konzolját.

A reneszánsz kandallón a szalamandra és a hermelin I. Ferenc és Klaudia királynő emlékét idézik.

A gerendás mennyezetet körbefonó párkány a Bohier-k kezdőbetűit viseli (T. B. K.)

A keleti falon A gyermek Jézus és Keresztelő Szent János Rubens-től, melyet Joseph Bonaparte-tól vásároltak, akit testvére I. Napóleon helyezett Spanyolország trónjára.

A szalon a XVII. és XVIII. századi francia festészetből nyújt válogatást:

- Van Loo: XV. Lajos király portréja

- Nattier: Rohan hercegnő

- Netscher: Chamillard, XIV. Lajos miniszterének portréja és Férfiképmás.

- Jean Ranc : V. Fülöp spanyol király portréja (XIV. Lajos unokája).

Ezen kívül Samuel Bernard, XIV. Lajos bankárának Mignard által festett nagyméretű portréja.

A dúsgazdag Samuel Bernard egyben Madame Dupin apja volt, akinek Nattier által készített portréja kihangsúlyozza a modell báját és intelligenciáját.

Louise Dupin (1706 - 1799), aki házasság útján George Sand özvegye volt, Chenonceau tulajdonosa volt a XVIII. században. Az Enciklopédisták pártfogójaként vendégül látta Voltaire-t, Rousseau-t, Montesquieu-t, Diderot-t, d'Alembert-t, Fontenelle-t és Bernardin de Saint-Pierre-t. Jósága, nagylelkősége és okossága megővta Chenonceau-t a lerombolástól a francia forradalom idején.

XIV. LAJOS SZALON

Az előcsarnokot csúcsíves boltozatok sora borítja, melyeknek egymáshoz képest eltolt zárókövei törött vonalat alkotnak.

Az oszlopfők akantuszleveles részét levelek, rózsák, angyalfejek, szörnyek és bőségszaruk ékesítik.

A korai francia reneszánsz díszítőszobrászatának ezt az egyik legszebb példáját 1515-ben hozták létre. A bejáratnál az ajtók felett két fülkében egy Keresztelő Szent János-szobor (Chenonceau védőszentje) és egy Luca della Robbia stílusát tükröző olasz Madonna-szobor helyezkedik el. A bejárat feletti modern színes üvegablak (1954) - Max Ingrand üvegmeister munkája - Szent Hubert legendáját ábrázolja.

AZ ELŐCSARNOK

Az előcsarnokból XVI. századi tölgyfaajtón át jutunk a lépcsőhöz.

Faragott ajtószárnyai a Régi Törvényt (könyvet és zárándokbotot tartó, bekötött szemű nő alakjában) és Krisztus Új Törvényét ábrázolják (fedetlen arccal, pálmaágat és kelyhet tartva).

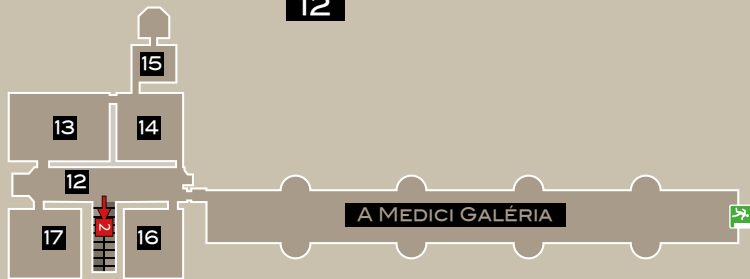
Az első emeletre vezető lépcső figyelemre méltó, mivel ez az egyike az első, Franciaországban épült egyenes karú lépcsőknek, melyet olasz modell alapján készítettek. Bordás, lejtős boltívek fedik, amelyek derékszögben metszik egymást, az illesztési hézagokat zárókövek díszítik, a kazettákat emberi alakok, gyümölcsök és virágok ékesítik (egyes motívumok a forradalom idején megromlólódtak).

A két feljárós lépcsőt egy balusztrádos loggiát formázó pihenő vágja el, ahonnan kilátás nyílik a Cher-re.

A második feljáratot nagyon szép, régi medallion ékesíti, zilált hajú női felsőttestet ábrázol.

A LÉPCSŐ

Az első emeleti előcsarnokot kis terrakotta kőlapokkal burkolták, melyeken törrel átszúrt liliomvirág látható. A mennyezet gerendás. Az ajtók fölött Medici Katalin által Olaszországból hozott márványdomborműveken római császárok láthatók:

Galba, Claudius, Caligula, Vitellius és Nero.

A hat XVII. századi audenarde-i faliszőnyeg-sorozat vadászjeleneteket ábrázol Van der Meulen vázlatai alapján.

Az előcsarnok az erkélyre nyílik, ahonnan láthatjuk a Marques család tornyát és teraszát, amely a régi középkori erődtípmény alaprajzát követi.

Jobbra, teraszoktól övezve, Diane de Poitiers kertje, melyet a Kancellária őriz. Az ellenkező oldalon Medici Katalin kertje, amely központi medencéjével bensőségebb hangulatú.

CATHERINE BRIÇONNET ELŐCSARNOKA

Ez a szoba nevét Medici Katalin két lánya és három menyé emlékére kapta.

Lányai: Margó királyné (IV. Henrik felesége), Franciaországi Erzsébet (II. Fülöp spanyol király felesége), menyei: Stuart Mária (II. Ferenc felesége), Ausztriai Erzsébet (IX. Károly felesége) és Louise de Lorraine (III. Henrik felesége).

Louis Lorraine lakosztályainak előszobájában XVI. századi kazettás mennyezet látható.

A kandalló reneszánsz.

A falakra XVI. századi flandriai faliszőnyeg-sorozatot feszítettek ki, mely Trója ostromát, Heléna elrablását, cirkuszi játékokat a Kolosszeumban és Dávid király megkoronázását ábrázolja.

A kandallótól balra egy XVI. századbeli szőtt faliszőnyeg töredéke Sámson életéből idéz fel egy időszakot.

A bútorzat egy nagy baldachinos ágyból, egy XVI. századi bölcshől, két gótikus pohárszékből, rajtuk két, 15. századbeli fából készült, festett női mellszoborral és egy szőgekkel kivert utazóládából áll, valamint egy szegecselt utazóládából, két reneszánsz fotelből és asztalból, melyekből az egyik kastélyasztal.

A falakon:

- Rubens: A Királyok imádása, amelyet a spanyol királytól vásároltak, a Prado-ban található mű egy részlete.
- Mignard: Olonne hercegnőjének portréja
- XVII. századi olasz iskola: Apollón az argonauta Admétosznál.

AZ ÖT KIRÁLYNÉ SZOBÁJA

Medici Katalin szobájának famennyezete négyzetes, festett és aranyozott kazettákból áll. A kazettákban monogramok láthatók. Ismét látható a Mediciek címere és a közepén Katalin és II. Henrik nevének „C” és „H” kezdőbetűi egybefonódva. A többi kazettát a zöld szalon mennyezetére emlékeztető, faragott növényi motívumok díszítik. A szoba drága, faragott bútorzata és a ritka, flandriai faliszőnyegek a XVI. századból erednek. Ez utóbbiak egy bibliai témát, Sámson életét ábrázolják.

Különösen figyelemre méltóak a közmondásokat (Az Ügyesség magasabb rendű a Ravaszágnál) és példázatokat (A Rák és az Osztriga) jelképező állati figurákat ábrázoló szegélyek.

A szoba közepén a jellegzetes reneszánsz stílusú, baldachinos ágy frízekkel, félpillérekkel, az ókori érmékre emlékeztető, profilból ábrázolt portrékkal díszítve.

Az ágytól jobbra, fára festett Amor neveltetése Correggio-tól. Egy vászonra festett változata a londoni National Gallery-ben található.

A kandalló, annak díszítése, valamint a padlóterleg a Reneszánszból valók.

MEDICI KATALIN SZOBÁJA

Medici Katalin szobájából két kis lakosztály nyílik, melyek a metszetyűjteményt tartalmazzák. Az első helyiséget egy csodálatos, festett vászonnal ellátott mennyezet és egy elegáns kandalló díszíti. Ezek Chenonceau a XVIII. században Madame Dupin számára készített dekorációjáról tanúskodnak.

A Cher-folyóra néző második helyiségben a mennyezet és a kandalló reneszánsz stílusban készült.

A lakosztály egy gazdag és változatos rajz-, rézkarc- és rézmetszetyűjteményt tartalmaz, mely a kastélyt különböző időszakokban ábrázolja. A Diane de Poitiers XVI. századától, melyet egy vöröskrét rajz (az első dokumentum, ami a hidat ábrázolja) képvisel, a XIX. századi építészeti akvarellekig a Chenonceau kastély építkezésének főbb szakaszait, valamint az egyes tulajdonosok terveinek változatait és a kertek kialakítását lehet követni.

A METSZETGYŰJTEMÉNY

Az épület első emeletén fekvő új Medici Galéria egy eddig fel nem tárt festmény, hímezett faliszőnyeg, bútor és műtárgy gyűjteményt mutat be: egy „Chenonceau kastély” című olajfestmény, Pierre-Justin Ouvrié (1806-1879) műve, egy „Le Cher” című hímezett faliszőnyeg, Neuilly (1883) műve, egy két részből álló, koraközépkori pohárszék, a Chenonceau kastély eredeti berendezéséből... És nem utolsósorban, egy értékes ritkaság gyűjtemény. Nem szabad kihagyni az értékes Kuriózumok szekrényét sem.

Dokumentumok és archívumok lehetővé teszik az építkezés szakaszainak megértését, és képet adnak a kastély történetének legfontosabb eseményeiről. Ezt a látogatást annak a gazdagítja annak a nyolc figyelemre méltó hölgynek az életrajza is, akik évszázadokon keresztül szívükön viselték Chenonceau sorsát.

A MEDICI GALÉRIA

Ez a helyiség César-nak, Vendôme hercegének, IV. Henrik és Gabrielle d'Estrées fiának, XIV. Lajos nagybátyjának emléket idézi, aki 1624-ben lett Chenonceau tulajdonosa.

A vásárláros férfi nem más, mint második fia, François de Vendôme, Beaufort hercege. A Mazarin bíboros elleni merényletkísérlete után Vincennes-ben börtönbe kerül, ahonnan hihetetlen körülmények között megszökött. Ez után az eset után César de Vendôme megállapodik abban, hogy első fia, Louis de Mercœur feleségül veszi Mazarin bíboros egyik unokahúgát, Laure Victoire Mancinitt, a kibékülés megszilárdítására. Az ünnepségre Chenonceau-ban 1650. július 14-én került sor XIV Lajos király, az anyakirálynő és a bíboros jelenlétében. Ezért található az uralkodó portréja - saját ajándéka- a nevét viselő szalonban. Az ifjú házasság nászajándékba kapták Chenonceau-t, amikor Párizsban, 1651.

február 4-én összeházasodtak.

Figyeljük meg:

- A nagyon szép gerendás mennyezetet, amelyik az ágyúkkal díszített párkányt tartja.
- A reneszánsz kandallót: a XIX. században aranyozták és festették rá Thomas de Bohier címerét.
- A nyugatra néző ablakot két XVII. századi fa kariatida fogja közre.
- A falakon három XVII. századi brüsszeli faliszőnyeg található, melyek Ceres ciklusát, az évszakok váltakozásának ókori mítosztát illusztrálják.

A nagyon szép, a brüsszeli faliszőnyegre jellemző szegélyek bőségszaruból áradó gyümölcs- és virágfüzérek ábrázolnak.

A baldachinos ágy és a bútorok reneszánsz stílusúak.

Az ablaktól balra:

Murillo: Szent József és a gyermek Jézus

Ez a szoba Gabrielle d'Estrées - IV. Henrik kegyencnője és nagy szerelme és törvénytelen fiának, César de Vendôme-nak anyja - emlékét idézi.

A gerendás mennyezet, a padló, a kandalló és a bútorok reneszánsz stílusban készültek.

A baldachinos ágy mellett a XVI. századi flandriai faliszőnyeg címe A kastély életéből vett jelenetek, Ámor.

A másik három falon egy nagyon ritka faliszőnyeg látható, amelyet „Lucas-hónapoknak” hívnak: Június (a Rák jegye, Juhnyírás), Július (az Oroszlán jegye, Súlyomvadászat), Augusztus (a Szűz jegye, Az aratók kifizetése). A kartonokat Lucas van Leyde, Dürer barátja készítette. A szekrény fölött Michiel Coxsie „le Raphaël du Nord” (XVI. század) festménye Szent Cecíliát, a zenészek patrónusát ábrázolja. Az ajtó fölött Ribalta alkotása: A gyermek báránnal.

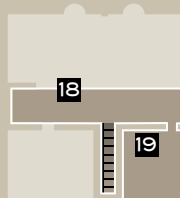
CÉSAR DE VENDÔME SZOBÁJA

GABRIELLE D'ESTRÉES SZOBÁJA

A facsoportok közötti virágok szintén ezt a szobát követik.

Ez a második emeleti előcsarnok érintetlenül megőrizte a XIX. században, az akkori tulajdonos, Madame Pelouze által Roguet, Viollet le Duc tanítványával végeztetett felújításokat. Figyelemre méltó a XVI. századi, a Kosovo Poljei csatát ábrázoló Audenaarde faliszőnyeg (a Rigómezei csata – 1389. június 15.). Ez a balkáni keresztény uralkodók és az Ottomán birodalom között lefolyó, bizonytalan kimenetelű csata végül a Milica szerb királynő és I. Bajezid szultán között megkötött békeszerződésre vezetett.

A faliszőnyegtől jobbra és balra Pierre Justin Ouvrié, Eugène Delacroix barátjának, két, a Chenonceau kastélyt ábrázoló műve. A két pohárszék, a két asztal illetve a padló kövezete reneszánsz stílusban készült.

BOURBON VENDÔME ELCSARNOK

Miután férjét, III. Henriket 1589. augusztus 1-én a szerzetes Jacques Clément meggyilkolta, Louise de Lorraine Chenonceau-ba vonul vissza, hogy áhítatba merüljön és imádkozzon.

A hűségesekek szűk körében élő és a gyász királyi etikettje szerint mindig fehérbe öltözött özvegyet „Fehér Királynénak” fogják nevezni.

Az eredeti mennyezet körül rekonstruálni lehetett a szobáját. A gyász jelképeit viseli: tollak (vagy a fájdalomat jelképező szárny-/ farktollak), ezüstkönnycseppek, sírásó lapátok, özvegyi kötélövek, töviskoronák és a görög lambda (Λ), nevének kezdőbetűje, III. Henrik nevének Hétâ (H) kezdőbetűjétől körülfogva. A saroktornyocskában a király portréja François Clouetól látható.

Egy töviskoronás, gótikus Krisztus, egy vallásos jelenet (XVI. századi oltármű része) és egy imázsamoly hangsúlyozza ki ennek a helyiségnek ájtatos és gyászos hangulatát. Márványszobor a XIV. századból, Trapani Madonna Nino Pisanótól.

Az ágy és a bútorok a XVI. századból valók. A kapucinus apácák akiket Louise de Lorraine maga mellett, a kastély harmadik emeletén szándékozott elhelyezni csak a XVII. században foglalták el zárdájukat.

LOUISE DE LORRAINE SZOBÁJA

DIANE DE POITIERS KERTJE

A kert körvonalai, alaprajza még Diane de Poitiers eredeti elképzelésének felelnek meg, de a virágágyak, bokrok jelenlegi formája Achille Duchêne (1866-1947) tervei szerint lett megvalósítva. A kert bejáratát Medici Katalin jószágigazgatójának háza (Kancellária) uralja. Két derékszögben és két átlósan kereszteződő sétány határol ki nyolc nagy, cipruskával díszített pázsit-háromszöget. A kert közepébe visszakerült az eredeti szökőkút, arra a helyre, amelyen Diane de Poitiers idejében volt.

A kertet a Cher áradásától védő, magasított, medencékkel díszített teraszok cserjéknek, tiszafáknak, kecskerágóknak, puszpángoknak és babérbangitáknak adnak otthont, melyek kihangsúlyozzák a facsoportok geometriáját. Nyaranta több mint száz hibiszkusz virágzik itt. A facsoportok közötti virágágyak körvonalai szintén ezt a szigorú geometriáját követik. A teraszokat tartó falakat, melyek részben körülveszik a kertet, fehér futórózsák díszítik.

MEDICI KATALIN KERTJE

Az előbbinél bensőségesebb (5500 m²), maga a kifinomultság. A Cher-folyó veszi körül, fasorai pompás kilátást nyújtanak a kastély nyugati oldalára. A kert öt begyepesített mezőből áll, melyek elegáns, kör alakú, gömbalakra nyírt puszpángokkal szegélyezett medence körül csoportosulnak. Keleten a kertet a halvány rózsaszínű futórózsákkal díszített árokig terjedő kertlejtő szegélyezi. Parkrózsák és levendulafüzérek rajzolják meg a kert kiegyensúlyozott vonalát. A látvány, mely északon a Zöld kertre és az Orangerie-re (téli kert) nyílik, Bernard Palissy-nek köszönhető.

A ZÖLD KERT

Lord Seymour tervezte 1825-ben az akkori tulajdonos és ismert botanikus, Villeneuve grófnő számára, aki egy angol kertre vágyott. A Zöld kert a Medici Katalin kertje északi részével szemben fekszik.

Ezt a pázsitosított részt fák figyelemre méltó gyűjteménye árnyékolja be. A több évszázados koronával díszelő fák között a következő fajták vannak képviselve: három platán, három kék cédrus, egy spanyol jegenyefenyő, egy szivarfa, egy gesztenyefa, két Douglas fenyő, két mammutfenyő, egy ecetfa, egy fekete diófa és egy örökzöld tölgy. A Reneszánsz Szökőkúttal szemben egy Hortulus (mikro-tájkép) a Loire-völgy növényeinek és szőlőinek egész sorát mutatja be.

A XVI. században Medici Katalin ezt a kertet választotta ki állatudvara és madárháza számára.

RUSSELL PAGE KERTJE

A családi archívumban talált eredeti Russell Page-metszetek (kiadatlan és újonnan felfedezett dokumentumok) ihlették ezt a kertet. A kert, mely 2018-ban nyitotta meg kapuit, főhajtás a kiváló kertész és számos fiatal, kortárs alkotó mestere előtt. François Xavier Lalanne szobrász és boronzműves mester Állatvilága díszíti az „angolkert” teraszait, a művek a csodálatos 1991-es Emlékkiállítás után kerültek Chenonceau-ba. Russell Page és François Xavier Lalanne párbeszédét látjuk itt, egy olyan művészetben, ahol minden álom megengedett, ahol az állat- és növényvilág újra találkozik... Russell Page minden megalkotott kertjében az ideális kertet keresi... Festőként készíti elő a madarak dalából és virágok színéből születő palettáját.

Olyan kert ez, mely a lelünkre hat, és gyermekkorunk közvetlenségét keresi.

A KONYHAKERT

A látogatók szabadon barangolhatnak a konyhakertben. Ez a kert tizenkét, almafákkal és Queen Elisabeth parkrózsákkal szegélyezett négyszögből áll, több mint egy hektárra terjed. A kertészek, körülbelül tizen, mintegy száz különböző fajta, a kastély díszítéséhez szükséges vágott virágot termesztenek itt, valamint több mint 400 rózsatövet. A látogatók számos zöldség- és növényfajta is felfedezhetnek, valamint különleges virágokat, mint például a tubarózsa és a szerelemvirág (Agapanthus). Két régi üvegház teszi lehetővé a jácint-, a hölgyliliom-, a nárcisz- és a tulipánhagymák termesztését, valamint a vetőmagok elültetését. A park madarai és állatai örömmel veszik a chenonceau-i szamarak közelségét.

A LABIRINTUS

A Medici Katalin kívánságára létrehozott olasz labirintust - a 70 hektáros park egyik tisztásán elhelyezkedve - 2000 tiszafa alkotja több mint egy hektáron. Közepén egy megemelt kerti házikó, amely lehetővé tesz egy kilátást a labirintus egészére. Ezt a kis építményt élő fűzfavessző díszíti. Tetején Vénusz-szobor, mellette kétoldalt a gyermek Bacchust tartó nimfa szobra emelkedik ki egy cédrusfa törzséből. Egy puszpáng- és borostyáncserepekkel rakott lugas veszi körül a labirintust és nyújt kilátást keletre, Jean Goujon nagyszabású kariatidáira.

A kastély homlokzatát díszítő, Pallaszt és Kübelét megjelenítő kariatidákat, illetve a Herkulest és Apollót megjelenítő atlantákat a labirintus mögé helyezték el.

A KUPOLÁS ÉPÜLET

Ebben a Medici Katalin által épített „császári” vagy „Philibert” épületben található a királynő patikája a Cave des Dômes és a Snack.

A KIRÁLYN PATIKÁJA,

melyet Medici Katalin, a Chenonceau-i „Hölgyek” leghíresebbike hozott létre, ott születik újjá, ahol valaha létezett. Ebben az új, muzeális, figyelemre méltó arányokkal rendelkező teremben rendkívül ritka Albarellókból, gyógyszeres edényekből, pirulakészítőkből, háromlábakból, Thériaque edényekből és mozsarakból álló gyűjtemény látható. Mindez kivételes helyé varázsolja a Loire völgyében. Az első orvasságok kissé a „boszorkányok orvosságaira” hasonlítottak: szarvasagancs, rákszem, meztelen csiga, varangy... (ma is használatos) csiganyál. A patikusok ezután növényi eredetű készítményeket fejlesztenek ki. A leggyakoribbak a kor legfőbb gyógynövénykertjéből, a „Jardin des Simples”-ből származnak. Egy tanulóteremben megtekinthetjük a patikák történetét, valamint megismerhetünk néhány személyiséget a királynőt kíséteiből is. Mint például Nostradamust, a rejtélyes tudóst...

A PATIKUSOK TERE

Ez az új gyógynövénykert a patika megnyitásával együtt jött létre és gazdagítja a park látogatását. Kialakítását közvetlenül az egyszerű „angolkertek” ihlették. Az ösvényt metszett tiszafákkal körülvett csodálatos szökőkút zárja le. 45 gyógy- és fűszernövény található itt, cserépben vagy kiültetve. A középkor óta gyógyító hatásáról vagy egyszerűen csak ízükről ismert növények: köztük a stimuláló hatású santolin, a nyugtató tulajdonságairól ismert mák, az abszint, amely számos gyógyszerészeti termék összetételében szerepel, az oregánó, amely természetes antibiotikum, bazsalikom, menta, kamilla, a titokzatos, lázcsillapító hatású artemisia.... A mályvacukrot már az egyiptomiak is kedvelték, akik mézet adtak a főzethez... Ez volt talán az első édesség!

A KUPOLÁS PINCE

A Kastély szőlészete évszázadokon át működött, és egymást követő tulajdonosai mind tekintélyes borokat alkottak. A XVI. századi, történelmi Kupolás Pincében, a maga gyönyörű boltíveivel, számos érdekes helyen fedezhetjük fel és vásárolhatjuk meg a birtok borait, mint például az AOC Touraine Chenonceaux-kat, és sok egyéb, a szőlőből származó terméket... Az év nagy részében tartanak itt kóstolókat.

A XVI. SZÁZADI MAJORSÁG

A major gyönyörű, XVI. századi épületegyüttes, amely a konyhakertre nyílik és Medici Katalin istállóinak is helyet ad. Az épület központi részében a virágkötő-műhelynek ad otthont ahol három virágkertész dolgozik egész éven át. A kastély minden helyiségét naponta virágokkal díszítik fel és ez elválaszthatatlan részét képezi Chenonceau vonzerejének. Friss virágok—és pompás virágkompozíciók bizonyítják, hogy a kastély a látogatókat vendégként fogadja.

A FOGATOK GALÉRIÁJA

A Fogatok Galériája, amely a XVI. századi major nagy tehénistállójában talált helyet, nemes illetve falusi lovas fogatok ritka gyűjteményét fogadja be. Egyesek jellegzetes francia fogatok, például a Break és a Tonneau, mások angol eredetűek, például a Tilbury, de mindegyiket gondosan megőrzendő közvagyonnak tekintjük. Akár hintók, akár szekerek, ezeket főleg a XIX. században használták, de némelyikük elé még ma is lehet lovat fogni, legalább is vidéken...

A KATONAI KÓRHÁZ

1914 -től 1918-ig a Chenonceau kastélyt katonai kórházzá alakították át. A Cour de la Ferme (gazdasági udvar) az eredetivel megegyező rekonstrukció betekintést nyújt a gazdaság történetébe. Gaston Menier, Seine et Marne szenátora, Chenonceau akkori tulajdonosa saját költségén ideiglenes katonai kórházat alakít ki a kastélyban, és viseli annak összes költségét. Százhusz ágyat helyeztek el a Cherre néző két nagy Medici Katalin galériában. A földszinten egy nagy teljesítményű műtőt alakítottak ki, amelyet felszereltek az első röntgengépek egyikével. Menye, Simonne Menier, Georges fiának a felesége és főnővér, vezette a kórházat, ellátta a sebesülteket és együttműködött az orvosokkal és a sebészekkel. 2254, többnyire súlyosan sérült katonát ápoltak itt 1918. decemberéig.

